

Κανόνες ορθογραφίας

Για τη Γ' & Δ' τάξη

ΚΑΝΩ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΕΣ

ΚΑΝΟΝΕΣ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑΣ

1) της ή τις

της : Βάζω όταν είναι μία

πχ της γάτας

τις : Βάζω όταν είναι πολλές

πχ τις γάτες

..... ομπρέλες,δασκάλας

..... γιαγιάς, ντομάτες

2) τον ή των

τον: Βάζω όταν είναι ένας

πχ. τον αστυνόμο

των : Βάζω όταν είναι πολλοί

πχ. των αστυνόμων

..... τροχονόμο, ποδοσφαιριστών

..... υπαλλήλων, εργάτη

3) -οντας ή ώντας

-οντας: όταν το ο δεν τονίζεται

πχ. τρέχοντας

-ώντας: όταν το ο τονίζεται

πχ περπατώντας

πολεμ.....ντας, χορεύ...ντας

κλείν...ντας, τραγουδ...ντας

4) Ρήματα σε -ίζω

Τα ρήματα που τελειώνουν σε **-ίζω** γράφονται
με ι.

πχ χαρίζω

Εξαιρούνται: δανείζω, αθροίζω, δακρύζω,
πήζω, συγχύζω, πρήζω

ΚΑΝΟΝΕΣ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑΣ

5) Ρήματα σε -αίνω

Τα ρήματα που τελειώνουν σε
-αίνω γράφονται με **αι**
πχ κουτσαίνω, ανασαίνω

Εξαιρούνται: μένω, δένω, πλένω
(όποια λέξη τελειώνει σε -μενω
γράφεται κι αυτή με ε)

παχ...νω, περιμ...νω

ανεβ...νω, δ...νω, επιμ...νω

6) Ρήματα σε -ωνω

Τα ρήματα που τελειώνουν σε
-ωνω γράφονται με **ω**
πχ θυμώνω

σηκ...νω, κυκλ...νω, βιδ...νω

Κλίνω στο ΤΩΡΑ το ρήμα: *μαθαίνω*

Εγώ

Εσύ

Αυτός

Εμείς

Εσείς

Αυτοί

Τι παρατηρείς;

.....

Κλίνω στο ΤΩΡΑ το ρήμα: *σηκώνω*

Εγώ

Εσύ

Αυτός

Εμείς

Εσείς

Αυτοί

Τι παρατηρείς;

7) Κατάληξη -ται ή -τε

- Στο «αυτός-ή-ό» βάζω -ται

- Στο «εσείς» βάζω -τε

πχ αυτός πλένεται

εσείς πλένετε

Η Κατερίνα λουζε.... τρεις φορές τη βδομάδα.

Μην λερώνε... τα θρανία σας.

8) Κύρια Ονόματα

Τα Κύρια ονόματα γράφονται με

ΚΕΦΑΛΑΙΟ γράμμα.

πχ. **Ε**λένη, **Χ**ιος, **Ι**σπανία, **Β**ραζιλία

Αλλά τα επίθετα γράφονται με μικρό.

πχ. ισπανικό, χιώτικο

9) Κατάληξη -μαι ή -με

- Στο «εγώ» βάζω -μαι

- Στο «εμείς» βάζω -με

πχ εγώ πλένομαι

εμείς πλένουμε

Έλα γρήγορα γιατί βιαζο....

Εγώ και η Τζο μένου... κοντά.

10) Ποιο ή πιο

ποιο: Βάζουμε όταν ρωτάμε.

πχ Ποιος έσπασε το βάζο;

πιο: Βάζουμε όταν συγκρίνουμε

πχ είμαι πιο έξυπνος από εσένα.

Ο Γιώργος είναι ο ψηλός από όλους.

..... έφαγε την μπουγάτσα μου;

11) Ουδέτερα σε -ι

Τα ουδέτερα που τελειώνουν σε -ι
γράφονται με **γιώτα -ι**

πχ. το κλαδί, το παιδί

ι

Εξαιρούνται: δάκρυ, δίχτυ, βράδυ,
στάχυ, οξύ, δόρυ

υ

12) Ο πληθυντικός των ουδετέρων

το παιδί – τα παιδιά

το κλαδί- τα κλαδιά

Προσοχή!

το βράδυ – τα βράδια

το δίχτυ - τα δίχτυα

το στάχυ- τα στάχια

το δάκρυ- τα δάκρυα

13) Το τελικό -v-

α) Στα αρσενικά βάζουμε πάντα τελικό -v-

πχ. τον Μιχάλη, έναν σκύλο, στον Πέτρο

β) Στα θηλυκά βάζουμε τελικό -v- μόνο όταν η
επόμενη λέξη αρχίζει από:

- κ, π, τ, ξ, ψ

- μπ, ντ, γκ, τσ, τζ

- φωνήεν

πχ την Καίτη αλλά... τη Μαρία, τη γάτα

γ) Το «**σαν**» και το «**δεν**», δεν χάνουν ποτέ το
τελικό -v-

δ) Το «**μην**» διατηρεί το τελικό -v- όταν η επόμενη
λέξη αρχίζει από:

- κ, π, τ, ξ, ψ

- μπ, ντ, γκ, τσ, τζ

- φωνήεν

14) Επίθετα σε **-ικός, -ικη, -ικο**

Τα επίθετα που τελειώνουν σε:

-ικός, -ικη, -ικο γράφονται με **-ι**

πχ. σκεπτικός, βιαστικός

Εξαιρούνται: θηλυκός, γλυκός

δανεικός,

15) Επίθετα σε **-ινος, -ινη, -ινο**

Τα επίθετα που τελειώνουν σε:

-ινος, -ινη, -ινο γράφονται με **-ι**

πχ. πράσινη, δερμάτινο

Εξαιρούνται:

- φωτεινός, σκοτεινός, ορεινός,

ταπεινός, υγιεινός,

- επικίνδυνος, υπεύθυνος,

- φτηνός

16) Επίθετα σε **-ιμος, -ιμη, -ιμο**

Τα επίθετα που τελειώνουν σε:

-ιμος, -ιμη, -ιμο γράφονται με **-ι**

πχ. νόστιμο, φρόνιμη

Εξαιρούνται:

- πρόθυμος, εύθυμος, επώνυμος,

- διάσημος, άσχημος, περίφημος,

- έτοιμος

- Αγόρασα ένα δερμάτ...νο σακάκι που ήταν αρκετά φτ...νό. Είναι περίφ...μο!
- Είμαι προσεχτ...κός όταν περνάω τον δρόμο γιατί αν είμαι βιαστ...κός και δεν προσέξω είναι επικίνδ...νο.
- Το θηλ...κό γατάκι το συμπαθώ τρελά.
- Εμείς έχουμε εξοχ...κό σπίτι σε ένα ορ...νό χωριό.
- Φτιάξαμε μια χάρτ...νη κάρτα στην τάξη. Τη χρωμάτισα με φωτ...νά χρώματα.
- Μια επανάληψη είναι πάντα χρήσ...μη.

ΚΑΝΟΝΕΣ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑΣ

17) Αόριστος ρημάτων που τονίζονται στο -ώ-

Τα ρήματα που τονίζονται στο -ώ -
στον αόριστο γράφονται με **-η-**

πχ κρατώ-κρά**τησα**

ξυπνώ- ξύ**πνησα**

19) Αόριστος ρημάτων σε -αίνω

Τα ρήματα που τελειώνουν σε -αίνω
σχηματίζουν τον αόριστο σε **-ηκα**.

πχ μπαίνω - μπή**κα**

ανεβαίνω - ανέβη**κα**

18) Αόριστος ρημάτων που δεν τονίζονται στ -ω-

Τα ρήματα που **δεν τονίζονται στο -ω**
- στον αόριστο κρατούν το ι, η, υ, ει, οι
που έχουν στον ενεστώτα.

πχ κρύβω - έκρυ**ψα**

σβήνω - έσβη**σα**

χαρίζω - χάρι**σα**

αθροίζω - άθρο**ισα**

20) Αόριστος ρημάτων σε -υνα

Τα ρήματα που στον αόριστο
σχηματίζονται σε **-υνα** γράφονται με **υ**.

πχ παχαίνω-πάχ**υνα**

πλένω- έπλ**υνα**

ομορφαίνω - ομόρφ.....

πετυχαίνω -

Εξαιρούνται: μένω - έμει**να**

ΚΑΝΟΝΕΣ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑΣ

21) Μετοχές σε -όντας, ώντας

Α) Όταν το - **ώντας** τονίζεται τότε γράφεται με **-ω-**

πχ. παρακαλ**ών**τας

Β) Όταν το **-όντας** δεν τονίζεται τότε γράφεται με **-ο-**

πχ κλει**ν**οντας

22) Προστακτική

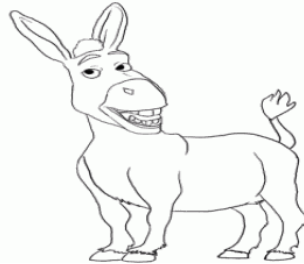
Η κατάληξη **-είτε** γράφεται πάντα με **-ει**

πχ ανεβ**εί**τε, βγ**εί**τε

*Παιδιά **μπ...τε** μέσα!*

*Ανεβ...**τε** προσεχτικά τις σκάλες.*

*Κοιμηθ...**τε** νωρίς*

23) Ουδέτερα ουσιαστικό σε -ειο

Τα ουσιαστικά σε **-ειο** που δείχνουν **τόπο** γράφονται με **-ειο**.

πχ σχολ**ει**ο, γραφ**ει**ο

24) Τα θηλυκά σε -ισσα

Τα θηλυκά ουσιαστικά σε **-ισσα** γράφονται **-ισσα**.

πχ βασι**λισσα**, αρχόν**τισσα**

Εξαιρείται: Λά**ρισα**

25) Το επίθετο «πολύς, πολλή, πολύ»

Όταν μετά το λ ακολουθεί υ γράφεται με **ένα λ**. πχ πολ**ύς**, πολ**ύ**

Στις υπόλοιπες περιπτώσεις γράφεται με **δυο λλ**.

πχ πολ**λλή**, πολ**λλές**, πολ**λλά**, πολ**λλοί**